

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

**Η UNICEF κρούει τον κώδωνα του κινδύνου: Δεκάδες χιλιάδες τα παιδιά
στρατιώτες**

Το ακόλουθο διασκευασμένο άρθρο δημοσιεύτηκε στις 11-02-2019 στον ενημερωτικό ιστότοπο <https://www.cnn.gr/> και προσπελάστηκε στις 29-04-2021).

Η UNICEF¹ καταγγέλλει πως δεκάδες χιλιάδες παιδιά συνεχίζουν να υφίστανται κακομεταχείριση, αφού έχουν μετατραπεί, παρά τη θέλησή τους, σε στρατιώτες και παίρνουν μέρος σε ένοπλες συγκρούσεις σε όλο τον κόσμο. Παιδιά που ζουν σε περιοχές όπου υπάρχουν μακρόχρονες ένοπλες συρράξεις —Συρία, Σομαλία, Νότιο Σουδάν, Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, ΛΔ Κονγκό, Υεμένη και αλλού— στρατολογούνται συχνά από τα αντιμαχόμενα μέρη. Αγόρια και κορίτσια χρησιμοποιούνται ως στρατιώτες ή βοηθητικοί από ένοπλες οργανώσεις στο Αφγανιστάν, στο Μαλί, στη Μιανμάρ, θυμίζει η οργάνωση του ΟΗΕ. Όταν δεν αναγκάζονται να εμπλέκονται σε μάχες, τα παιδιά αυτά ασκούν χρέη ανιχνευτών, μαγείρων ή στέλνονται να μαζέψουν ξύλα. Ορισμένα κορίτσια εξαναγκάζονται να «παντρευτούν» μαχητές, ενώ αγόρια και κορίτσια αδιακρίτως υφίστανται σεξουαλική κακοποίηση, υπογραμμίζει η UNICEF. Σε ακραίες περιπτώσεις, παιδιά χρησιμοποιούνται σαν «ανθρώπινες ασπίδες» ή μετατρέπονται σε βομβιστές-καμικάζι, στέλνονται να ανατιναχθούν ανάμεσα σε πλήθη. Είναι δύσκολο να εξακριβωθεί ο ακριβής αριθμός τους, κατά εκτιμήσεις, πάντως, που επικαλείται η UNICEF, υπάρχουν περίπου 250.000 παιδιά-στρατιώτες σε όλο τον πλανήτη.

Η Ημέρα της Ερυθράς Χειρός ή Ημέρα του Κόκκινου Χεριού γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 12 Φεβρουαρίου, με σκοπό να ευαισθητοποιήσει τους πολίτες του κόσμου για τα παιδιά που στρατεύονται παρά τη θέλησή τους σε πολέμους και ένοπλες συγκρούσεις. Με την ευκαιρία της σημερινής Ημέρας του Κόκκινου Χεριού,

¹Η UNICEF ιδρύθηκε το 1946 για να οικοδομήσει έναν κόσμο όπου τα δικαιώματα των παιδιών καλύπτονται πλήρως.

η οποία έχει σκοπό να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην εκμετάλλευση και την κακομεταχείριση παιδιών από ένοπλες οργανώσεις, η UNICEF απευθύνει έκκληση προς όλες τις κυβερνήσεις να εμπλακούν ενεργότερα στον αγώνα εναντίον αυτών των παραβιάσεων των πιο θεμελιωδών δικαιωμάτων των παιδιών.

A1. Να χαρακτηρίσεις τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες:

1. Τα παιδιά που στρατολογούνται χρησιμοποιούνται μόνο για να πολεμούν.
2. Η Ημέρα της Ερυθράς Χειρός τιμάται στις 12 Φεβρουαρίου κάθε χρόνο.
3. Παιδιά σε περιοχές με ένοπλες συγκρούσεις δεν επηρεάζονται από τις πολεμικές ενέργειες.
4. Η UNICEF δεν γνωρίζει ούτε κατά προσέγγιση πόσα παιδιά είναι στρατιώτες.
5. Η UNICEF ζητά από τις κυβερνήσεις να αγνοήσουν το πρόβλημα.

(Μονάδες 15)

A2.i. Για τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να βρεις μία συνώνυμη: *κακομεταχείριση, συρράξεις, αναγκάζονται, εμπλέκονται, έκκληση.* (Μονάδες 5)

ii. Να αντιστοιχίσετε τις διαρθρωτικές λέξεις της στήλης Α με τη σημασία τους στη στήλη Β. **(Μονάδες 5)**

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Αν και	Α. Χρονική σχέση
2. ή	Β. Αντίθεση-εναντίωση
3. όταν	Γ. Διάζευξη
4. Ενώ	Δ. αιτιολόγηση
5. Αφού	Ε. Αντίθεση-εναντίωση

A3. Το άρθρο σε προβλημάτισε έντονα και αποφασίζεις να γνωστοποιήσεις τα ζητήματα που αναδεικνύει. Να συντάξεις σχετικό άρθρο 200-250 λέξεων που θα αναρτηθεί στην ηλεκτρονική σχολική εφημερίδα, στο οποίο θα παρουσιάζεις τις πληροφορίες που κρίνεις αναγκαίες, ώστε να ευαισθητοποιήσεις τους αναγνώστες σου για τα σύγχρονα προβλήματα των παιδιών σε περίοδο πολέμου.

Μονάδες 25

Β. Λογοτεχνικό κείμενο

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ (1911-1996)

Ο γλάρος

Το ποίημα «Ο γλάρος» του νομπελίστα Οδ. Ελύτη περιλαμβάνεται στη συλλογή «Τα ρω του έρωτα», εκδ. Ύψιλον/Βιβλία, 1986.

Στο κύμα πάει να κοιμηθεί
 δεν έχει τι να φοβηθεί
Μήνας μπαίνει μήνας βγαίνει
 γλάρος είναι και πηγαίνει

Από πόλεμο δεν ξέρει
 ούτε τι θα πει μαχαίρι
Ο Θεός του `δωκε φύκια
 και χρωματιστά χαλίκια

Αχ αλί κι αλίμονό μας
 μες στον κόσμο το δικό μας
Δε μυρίζουνε τα φύκια
 δε γυαλίζουν τα χαλίκια

Χίλιοι δυο παραφυλάνε
 σε κοιτάν και δε μιλάνε
Είσαι σήμερα μονάρχης
 κι ώσαμ' αύριο δεν υπάρχουν

B1. Στους δύο τελευταίους στίχους ο Οδ.Ελύτης μάς περιγράφει με ζωντανές εικόνες την κοινωνία, τον κόσμο, όπου ένας άνθρωπος τη μία μέρα είναι παντοδύναμος και την άλλη χάνει τα πάντα. Σχολιάσέ τους σε μία παράγραφο 50 λέξεων. (Μονάδες 15)

B2. Να βρείτε ένα σχήμα λόγου και να σχολιάσετε τη λειτουργία του στο ποίημα. (Μονάδες 10)

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Ποια χαρακτηριστικά αποδίδει ο ποιητής στη ζωή του γλάρου; Γιατί, κατά τη γνώμη σου, η παντοδυναμία του ανθρώπου συνιστά απειλή για τον ίδιο;

ή

2. Ο ποιητής εμπνέεται από τη ζωή του γλάρου και τη συγκρίνει με τη ζωή των ανθρώπων. Με αφορμή το ποίημα αποφασίζεις να γράψεις μια σελίδα στο ημερολόγιό σου με τις σκέψεις και τα συναισθήματά σου για τους σοβαρότερους κινδύνους που απειλούν τον σύγχρονο άνθρωπο.

Μονάδες 25